

HABITAT
DENTAL

Bouw van een **Tandartspraktijk**

door Habitat Dental

Een eigen tandartspraktijk bouwen of inrichten is een omvangrijk project dat zorgvuldige planning en expertise vereist. Een doordacht ontwerp helpt u een efficiënte, comfortabele en toekomstbestendige praktijk neer te zetten.

In dit whitepaper bespreken we essentiële aandachtspunten en geven we tips om veelgemaakte fouten te voorkomen. Ook leest u hoe **Habitat Dental** u hierbij kan ondersteunen.

Optimale Indeling van de Praktijk

Een logische en functionele indeling vormt de ruggengraat van een goed werkende tandartspraktijk. Begin met het bepalen van de benodigde ruimtes en hun onderlinge ligging. Zorg bijvoorbeeld voor voldoende behandelkamers (met het oog op toekomstige groei) en plan ondersteunende ruimtes zoals sterilisatie, röntgenkamer, techniekruimte, opslag en een personeelsruimte. Houd bij het ontwerp rekening met de workflow voor het team en met de behoeften en ervaringen van patiënten.

Strategische positionering

Plaats behandelstoelen op strategische locaties, gemakkelijk toegankelijk voor personeel en patiënten. Denk aan voldoende loopruimte rondom de stoel voor assistentie en apparatuur en zorg dat u plek heeft voor grote apparatuur zoals röntgenapparaten. In de praktijk betekent dit meestal zo'n 40–50 m² totale ruimte per behandelkamer inclusief aandeel in wachtruimte, sterilisatie en overige voorzieningen. Een kleine praktijk met 4 behandelkamers vergt al gauw 150–185m² oppervlak om comfortabel te functioneren.

Efficiënte looplijnen

Ontwerp de routing zo dat zowel patiënten als personeel logisch door de praktijk kunnen bewegen. Idealiter kunnen patiënten van de entree via de wachtkamer direct naar de behandelkamer en weer naar de balie zonder kruisen van andere stromingen. Voor het team geldt: minimaliseer onnodige loopafstanden. Alle belangrijke instrumenten en materialen moeten binnen handbereik of in de nabijheid zijn, zodat uw medewerkers niet onnodig tijd verliezen met heen en weer lopen. Een goede workflow en ergonomie zorgen ervoor dat u niet meerdere keren per dag met dezelfde spullen hoeft te slepen.

Centrale sterilisatie & hygiëne

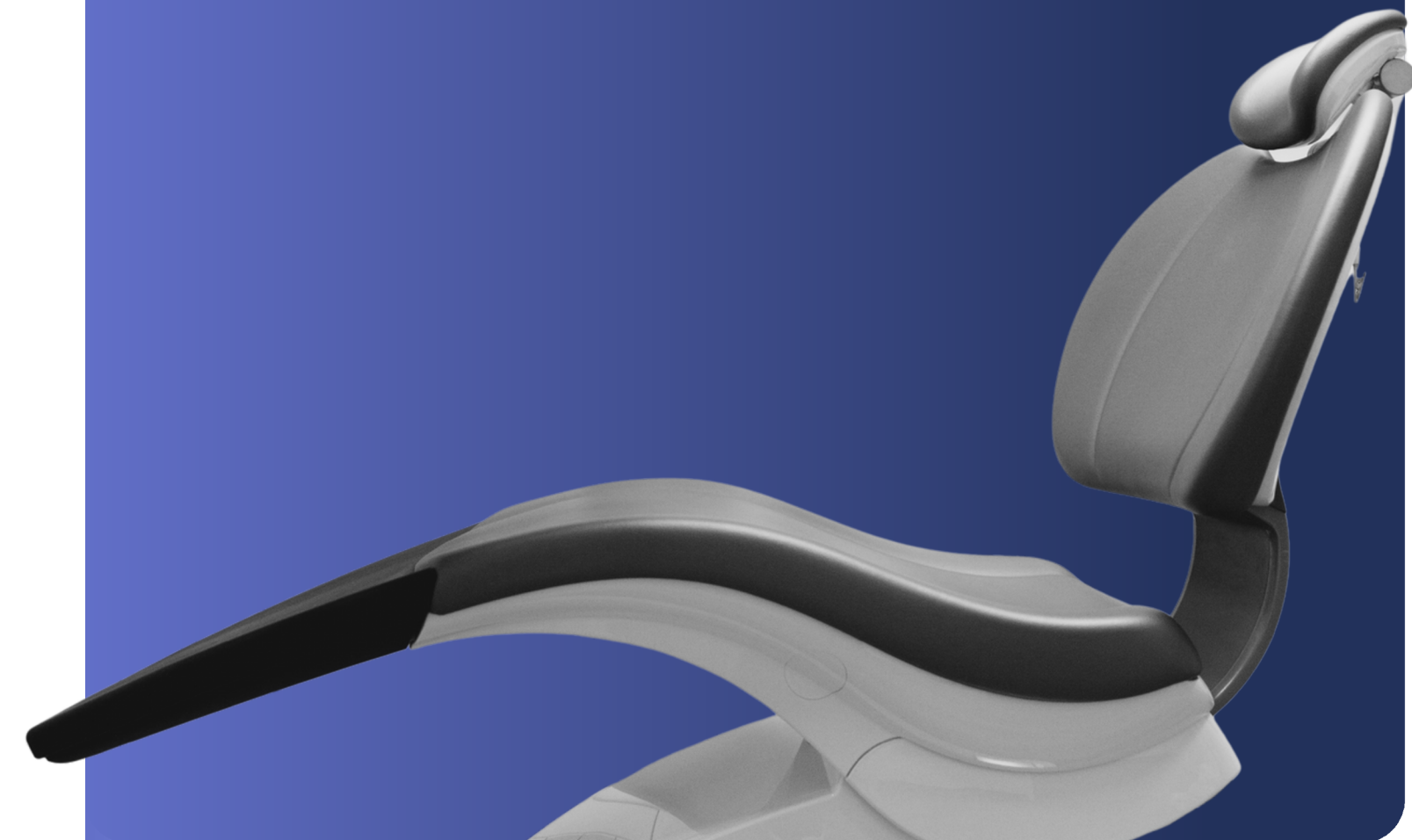
Plan een goed georganiseerde sterilisatieruimte centraal in de praktijk. Vuile instrumenten moeten makkelijk en veilig naar de sterilisatie kunnen worden gebracht, gescheiden van schone goederen. Voorzie voldoende opslag voor steriele materialen en disposables vlakbij de behandelkamers. Zo voorkomt u dat u tijdens behandelingen misgrijpt en blijft uw werkproces soepel verlopen. Markeer in het ontwerp duidelijk de scheiding tussen “schoon” en “vuil”, bijvoorbeeld met aparte kasten of zones voor gebruikte instrumenten en gesteriliseerde sets. Op die manier voldoet uw indeling aan de strenge hygiënerichtlijnen zonder in te boeten aan efficiëntie.

Toekomstbestendig ontwerp

Houd al in de ontwerpfase rekening met uw toekomstplannen. Reserveer waar mogelijk ruimte voor uitbreiding of ontwerp de praktijk zo dat er later muren flexibel verplaatst kunnen worden. Bepaal welke voorzieningen nu noodzakelijk zijn en welke wensen eventueel in een latere fase gerealiseerd kunnen worden. Door onderscheid te maken tussen must-haves en nice-to-haves blijft het ontwerp binnen budget, terwijl u groei mogelijk maakt zonder direct alles te hoeven uitvoeren. Een nieuw gebouw biedt u de kans alles precies naar wens te positioneren en zelfs alvast voorbereidingen te treffen voor toekomstige apparatuur of extra stoelen. Dit voorkomt kostbare ingrepen achteraf.

Samengevat

Een optimale indeling ondersteunt een soepele dagelijkse praktijkvoering. Patiënten doorlopen moeiteloos de route van binnenkomst tot vertrek, terwijl u en uw team efficiënt kunnen werken zonder elkaar in de weg te lopen. Investeer tijd in het uittekenen van een grondplan (eventueel met een van onze specialisten) en loop in gedachten stap voor stap de patiëntroute en de instrumentenstroom door. Een doordachte indeling legt de basis voor alle andere aspecten van de praktijkinrichting.

Privacy voor patiënt en team

In een tandartspraktijk is privacy van groot belang, zowel voor de patiënt die in de behandelstoel ligt als voor vertrouwelijke gesprekken aan de balie. Houd bij het ontwerp rekening met zowel visuele als auditieve privacy.

Afgesloten behandelkamers

Kies bij voorkeur voor gesloten behandelkamers of nisjes in plaats van een geheel open behandelruimte. Zorg voor geluiddichte wanden en deuren, zodat gesprekken en behandelingen niet in de rest van de praktijk te horen zijn. Dit voorkomt dat privacygevoelige informatie of angstige geluiden doordringen tot de wachtruimte. Ook in de wachtruimte zelf kunt u door achtergrondmuziek of een white-noise machine zorgen dat gesprekken aan de balie niet door andere wachtenden verstaan worden.

Visuele privacy

Voorkom dat patiënten in de behandelstoel zichtbaar zijn voor anderen. Plaats de behandelstoelen zo dat ze niet rechtstreeks vanaf de gang of wachtkamer te zien zijn. Gebruik matglas, jaloezieën of gordijnen bij ramen tussen behandelkamer en gang als extra privacylaag. Een slimme oplossing is het toepassen van een éénrichtingsfolie op ruiten: patiënten en behandelaren kunnen wel naar buiten kijken, maar van buitenaf of vanuit de gang kan men niet in de behandelkamer kijken. Zo voelt de ruimte open en licht voor de patiënt, zonder dat hun blootgestelde positie zichtbaar is voor voorbijgangers.

Discrete balie en overlegplekken

Richt de receptie zo in dat patiënten bij het maken van afspraken of het bespreken van een behandelplan niet in het volle gehoor van de wachtkamer staan. Een balie met voldoende afstand tot de dichtstbijzijnde zitplaatsen, of een aparte hoek, is aan te bevelen. Overweeg ook een kleine spreekkamer of overlegplek apart van de behandelkamers, waar u in alle rust financiële zaken of behandelopties kunt bespreken. Dit is niet alleen professioneel, maar geeft patiënten ook vertrouwen dat hun informatie vertrouwelijk wordt behandeld (conform privacywetgeving als de AVG).

Dataprivacy en IT

Zorg dat computerschermen met patiëntgegevens vanaf de gang of balie niet zichtbaar zijn. Gebruik privacy-filters op schermen indien nodig en houd kasten met papieren dossiers op slot.

Toegankelijk- heid voor alle patiënten

Een moderne praktijk is voor iedereen toegankelijk.

Fysieke toegang

Drempelloze entree/helling, brede deuren, duidelijke bewegwijzering, invalideparkeerplaats dichtbij, automatische deuropeners.

Binnenruimte

Voldoende draaicirkel ($\pm 150 \times 150$ cm) in wachtkamer/gangen/ behandelkamers; vrijeroutes van 90–100 cm.

Balie & wachtruimte

Verlaagd baliegedeelte (~ 75 cm), goede verlichting en contrastmarkering, visueel én auditief oproepsysteem.

Toegankelijk toilet

Ruimte voor rolstoel + begeleider, opklapbare beugels, verlaagde wastafel, noodkoord.

Houd rekening met Nederlandse

(bouw)normen en het VN-verdrag;

Ook als het niet strikt verplicht is, is toegankelijkheid sterk aan te raden.

Belevings- waarde, comfort en sfeer

Creëer een healing environment
voor patiënt én team.

Wachtruimte

Gastvrij, rustgevend, comfortabele zitplekken, water/koffiehoekje, neutrale geur, zachte achtergrondmuziek.

Kleur & licht

Koele, kalmerende tinten met warme accenten; veel daglicht; in behandelkamers neutraal helder werklicht, elders warm-wit licht. Vermijd onnodig dure “medische” verlichting buiten de behandelzone.

Inrichting

Planten en kunst voor menselijkheid; hygiënisch te onderhouden decor; dekentjes/comfortitems voor patiëntencomfort.

Akoestiek

Beperk galm met absorberende plafonds/wandpanelen; demp deuren; maskerende muziek waar passend.

Teamcomfort

Ergonomische krukken/stoelen, logische plaatsing van instrumenten, echte personeelsruimte om te ontspannen en op te laden.

Wet- en regelgeving in praktijkontwerp

Infectiepreventie (WIP-richtlijnen/RIVM)

Makkelijk reinigbare, naadloze afwerkingen; scheiding schoon/vuil; handsfree kranen/dispensers; logische steriele workflow.

Arbo & ergonomie

Ventilatie, werkhoogtes, verlichting, vrij looppad; veilig en gezond werken.

Stralingsveiligheid (KEW)

Voor röntgenruimten tijdig berekenen en afschermen; KEW-dossier en aanmelding; plan dit vóór de bouw.

Brandveiligheid & milieu

Brandwerendheid, noodverlichting, vluchtwegen, amalgaamafscheider, chemische afvalprocedures; AVG/Wkkgz organisatorisch borgen.

Waterkwaliteit

Stagnatievrij leidingwerk, centrale waterafsluiter, terugstroombeveiliging, periodieke controle (o.a. Legionella).

Kostenbewust ontwerp en budgettering

Maak een gedetailleerd budget

Bouw, installaties, apparatuur, meubilair, ICT, vergunningen, advies, aansluitingen, marketing.

Reserveer een buffer

(5–10%) voor onvoorziene kosten en leveringsrisico's.

Investeer waar het telt

(kwaliteit/duurzaamheid), bespaar waar het kan; denk aan levensduur en onderhoud.

Minimaliseer wijzigingen tijdens de bouw

Leg scope, prijzen en planning vooraf vast; manage meerwerk strikt.

Vergelijk en onderhandel offertes

Let op wat wel/niet is inbegrepen; vraag pakketkortingen.

Beperk exploitatielasten met energiezuinige keuzes,

Logische indeling en onderhoudsarme materialen.

Kies passende financiering:

(lening/lease); verken fiscale voordelen (EIA/MIA/Vamil).

Veelgemaakte fouten (en oplossingen)

1/3

Geen goed kostenplaatje

→ Werk met een realistische, complete begroting en financieel adviseur.

Te weinig voorbereiding

→ Neem tijd voor ontwerpkeuzes en scenario's; liever nu vertragen dan later spijt.

Wijzigingen tijdens de bouw

→ Zet wensen vooraf vast; meerwerk = duur + vertraging.

Geen toekomstvisie

→ Voorzie ruimte/voorzieningen voor groei en nieuwe technologie.

Onduidelijke afspraken met aannemer

→ Scope, planning, prijzen en boeteclausules helder vastleggen.

Zelf alles willen doen

→ Weeg tijd/opbrengst tegen klusuren af; besteed specialistische taken uit.

Onrealistische planning

→ Tel 20% marge; check levertijden apparatuur/meubilair.

Geen doordachte indeling/looplijnen

→ Visualiseer dagelijkse workflows; minimaliseer reiken/zoeken.

Sfeer onderschatten

→ Moodboard maken; collega-praktijken bezoeken; leer van andermans fouten.

Ergonomie vergeten

→ Werkhoogtes/plaatsing instrumenten optimaliseren; ergonomische meubels.

Personeelsruimte vergeten

→ Creëer een echte ontspanningsplek buiten de klinische setting.

Onduidelijk projectkader

→ Parkeer niet-dringende extra's tot ná oplevering om meerwerk te beperken.

Team niet betrekken

→ Organiseer brainstorm met team voor draagvlak en betere ideeën.

Verlichting/klimaat/akoestiek onderschat

→ Goed lichtplan, ventilatie/koeling en demping voorzien.

Duurzaamheid en milieubewust bouwen

Duurzaam bouwen en inrichten is goed voor
milieu én exploitatie.

Water & afval

Waterbesparende technieken (dry-vacuum), gescheiden afvalstromen, partners voor recycling van medisch afval waar mogelijk.

Gezonde omgeving

Goede ventilatie, daglicht, lage emissie
verf/materialen, bereikbaarheid met OV en fiets

Energiezuinig gebouw

Adequate isolatie, HR-glas, warmtepomp, PV, LED-verlichting. Een
groenere praktijk bespaart kosten en verbetert het energielabel.

Duurzame materialen

Kies onderhoudsvriendelijke, hygiënische en lange levensduur
materialen (bijv. Solid Surface, HPL, naadloze vloeren).

Duurzaam implementeren kan stapsgewijs

Start met quick wins en maak een langetermijnplan met het team

Hoe **Habitat Dental** u kan ondersteunen

Advies bij ontwerp en indeling
(plattegronden, 3D, workflow, uitbreidingsopties).

Navigeren van regelgeving
(WIP, KEW), materiaal- en installatiekeuze compliant.

Projectmanagement
Planning, budgetbewaking, coördinatie aannemers en leveranciers.

Inkoop & integratie van apparatuur en meubilair
(A-merken én passende alternatieven).

Installatie, testen en training voor u en uw team

Nazorg en onderhoud

Eén aanspreekpunt, snelle service, toekomstig upscalen eenvoudig.

Conclusie

Een succesvolle praktijk combineert optimale indeling, privacy, duurzaamheid, toegankelijkheid en beleving met naleving van wet- en regelgeving en een kostenbewuste aanpak. Leer van veelgemaakte fouten en werk met ervaren partners.

Habitat Dental begeleidt u van eerste schets tot oplevering en verder.

Wilt u sparren over uw plannen of een eerste schets laten maken?

Neem contact op via:

Mail:
info@habitatdental.nl

Tel:
0591-630666

